

Ílion

– SF-monológ –

Nem sok emlékem maradt a földi életemről.
Nem emlékszem, nős voltam-e, születtek-e gyerekeim,
merrefelé laktam. Csupán néhány emlékkép
villan fel kőből és téglából emelt épületekről
egy gyönyörű, keletre néző domboldalon.

A szkholiasztalét egyik furcsa következménye,
hogy a szakmába nem vágó, alapvető emlékfoslányok
idővel – hónapok, évek múltán – apránként visszatérnek.
Talán ez az oka, hogy az istenek nem hagynak annyi időt.
Én vagyok a legidősebb kivétel, amely erősíti a szabályt.

Amire viszont emlékszem, azok a szemináriumok,
a hallgatóim arca, az előadásaim, a viták egy ovális asztal körül.
Emlékszem, ahogy egy lelkes diáklány felteszi a kérdést:
„De miért tartott ilyen sokáig a trójai háború?”
Elmagyaráztam, hogy a hőszok örömmel mentek elébe a harcnak.

Ő már egy modern korban nőtt fel, a gyorséttermek
és a gyors lefolyású háborúk – a McDonald's és az Öböl-háború,
a Dunkin' Donuts és a terrorizmus elleni harc – korában.
Az ókorban azonban a görögök és ellenségeik nem kapkodták el,
kiélvezték minden percét, akár egy finom vacsorát.

Utána kifejtettem az ariszteia fogalmát: azok a párviadatok vagy
kisebb összecsapások, amelyek során az egyes hősök tanúbizonyoságot
tehetnek bátorságukról. Ezeknek az ókori emberek nagy
fontosságot tulajdonítottak, félbe is szakították a csatákat,
hogy mindkét sereg szemtanúja lehessen a bátorságpróbáknak.

Azóta viszont kilenc éven át testközelből tapasztalhattam meg az ariszteia működési elvét, és teljes bizonyossággal állíthatom, hogy a trószok és argosziak által egyaránt hően szeretett párviadatok komoly szerepet játszottak az ostrom elhúzódásában, annak se vége, se hossza, őrjítően csigalassú tempójában.

Ahogy az Amerika szívéből érkező, sznob utazó is bele tud unni egy idő után Európába, úgy én is egy jó kis hamburgerre vágyom, a rövidebb háborúkról nem is beszélve. Kiadós szőnyegbombázás, légideszantos hadosztály, gyors megszállás, kész-passz, már végeztünk is, mehetünk haza Pénélopéhez.

Hát ez a nap sem ma jön el, kicsi moravec.

H. Nagy Péter gyűjtései

Művészettörténet-óra; eseményművészeti projekt, performansz-happening, közreműködtek: Irsai Zsolt, Sebesi Sándor, Marosvásárhely, UAP Galéria, Kultúrpalota 2006

